

NÉPNEVELŐ

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATHOLIKUS NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA

Kiadja a *SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT* Budapesten.

Megjelenik minden vasárnap egyívnyi terjedelemben.

Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy példányban ingyen. Előfizetési ár: egész évre kor. 6.—. Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST,

Szentkirályi-utca 28b. sz. a.

(SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)

A hirdetések árszabálya:

A pályázati hirdetéseknek minden egyes szóért minden közlés után 6 fillér (3 krajczar) fizetendő.

Egyéb hirdetéseknek:

egész oldal ... kor. 32.— | negyed oldal ... kor. 8.
fél oldal ... " 16.— | nyolczad oldal " 4.—

A 60 fillér bélyegilletéket a hirdető fizeti.

A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.

A Szent-István-Társulat a katolikus nevelés szolgálatában.

Kaposi József igazgatói jelentése.

Nagymélt. és főtisztelendő Püspök-Elnök úr!
Nagyméltósági Védnöki Kar!

Mélyen tisztelt Nagygyűlés!

A Gondviselés s égi patrónusaink: a boldogságos Szűz es szent István király iránt érzett hála találon első sorban kifejezést ajkaimon, mélyen tisztelt Nagygyűlés, akkor, mikor engedelmével a Szent-István-Társulatnak a lefolyt esztendőben az irodalom terén kifejtett tevékenységéről ezenel kötelességszerűleg beszámolok. Hála az isteni Gondviselésnek és égi patrónusainknak azért a fölből jövő segítségért, mely nélkül hiábavaló az embernek minden igyekezete s köszönet kegyes védnökeinknek, a nagyméltósági püspöki karnak, mely iparkodásunkat magas tekintélyével, erkölcsi és anyagi pártfogásával hathatósan támogatta; köszönet nemkülönbén a nagyméltósági élők-ségnek es igazgató-választmányunknak, mely tanácsaival es bölcs intézkedéseivel folytonosan oldalunkon állott; köszönet továbbá szerkesztőinknek es munkatársainknak, kik szellemi termelésük javát hoesátották rendelkezésünkre s köszönet végül az egész katolikus magyar közönségnek, mely érdeklődésével felénk fordult s jóakarátával bennünket megtisztelt. Övék az érdem, hogy Társulatunk a rábizott talentumokkal, mint mindig, úgy most is hiven es eredménnyel sáfarkodhatott.

Jelentésem, mélyen tisztelt Nagygyűlés, nem tartalmaz ismeretlen, eddig nem hallott dolgokat es adatokat. A mi szó Társulatunkban, gyűléseinken elhangzott, annak a nyilvánosság állandóan tanúja volt; a mely könyv, füzet vagy folyóirat Társulatunk bélyegével a sajtó alól kikerült, azt az újságok, a kritikások kivétel nélkül megbeszélés, bírálat tárgyává tették. Véka alá mit sem rejtettünk, sőt inkább abban buzgókodtunk, hogy világosságot gyűjtva világosságot terjeszszünk s

ezzel szent bitűnknek. Egyházunknak, a keresztény magyar kulturának tehetségünkhöz mértén szolgálatára legyünk.

Az irodalmi erők egyesítése volt az elmúlt évben is, mélyen tisztelt Nagygyűlés, főtörekvésünk. Mert igen helyesen jegyezte meg nemrég közéletünk egyik kimagasló alakja, hogy a haladás nemcsak abban áll, ha a katolikus intézmények számát szaporítjuk, hanem abban is, ha az egyes intézményekben rejlő erőt fokozzuk.

Isten mentsen, hogy azt hirdessék felőlünk, hogy esupán a mult dicsőségén akartunk élőködni. Hogy ezt nem tettük, bizonyosság reá az a kis könyvecske, melyet legutóbb Társulatunk minden egyes tagjának megküldöttünk s mely írásban es képbén apróra szedve mutatja be új es díszes palotánkat, nyomdánkat, könyvkötő- es betűöntő-műhelyünket s ezim szerint felsorolja rézibb es újabb kiadványainkat.

A helyett, hogy friss vállalkozásokba fogtunk, kétségkívül könnyebb es kényelmesebb lett volna beérnünk azzal a fáradtsággal, melyet az érték-papírok szelvényeinek negyedekenként való levágása okoz, ámdé mi fokozni akartuk a Társulatunkban rejlő erőt s biztos alapokat kívántunk rakni a Szent-István-Társulat jövődő nagyságához. Annyit már is elmondhatunk, hogy van mire építeni s bátoraságosan reméljük, hogy azok a befektetések, melyeket körültekintő gondnal eszközöltünk, idővel meghozzák úgy erkölcsi, mint anyagi kamatjukat . . .

Társulatunk, mélyen tisztelt Nagygyűlés, mindeha kiváló előszeretettel viseltetett az élet mestere, a történettudomány iránt. Munkatársai során végigtekintve azt látjuk, hogy abban úgyszólván a kezdet kezdetétől hazánk legelőkelőbb historikusai foglaltak es foglalnak helyet. A tiszteletreméltó tradíciót is megőriztük es fontartottuk tehát, a mikor *Fraknói Vilmos dr.* ezimzetes püspök úr korszakalkotó művét: *Magyarország egyházi es politikai összeköttetései a római Szentszékkal a magyar királyság megalapításától*

a konstanzi zsinatig — 1900-ra tagilletményül adtuk.

A jeles szerző, Tudományos és Irodalmi Osztályunk büszkesége, hosszú évek, szorgos kutatások eredményét gyűjtötte össze e munkájában, melyet, a magyar katolikus egyház kilencszázadós jubileumának fenyves emlékeül, úgy irt meg a maga páratlan stílusával, hogy azt a nem szakemberek is élvezettel olvashatják. Ehhez járult, mint tagilletmény, a *Mihályfi* Akos dr. szerkesztésében megjelenő *Katholikus Szemle*, mely az által, hogy havi folyóirattá alakult át, igen-igen sokat nyert aktualitásában, mozgalmasságban és érdekességben. Ilyképen tagilletményünk ivszáma, a díszes kiállítású könyvjegyzékkel együtt, 1900-ban 93¹/₂ nyomtatott ívet tett ki, vagyis 3¹/₂ nyomtatott ívvel többet, mint a mennyit alapszabályaink előírnak.

(Folyt. köv.)

Kalkulus a népiskolában.

A kalkulusokról szelvében-hosszában az a vélemény vert mely gyökeret, hogy ezek nélkülözhetetlen tényezők a modern iskola nevelő-oktatásában.

Hathatós nevelői eszköz — mondják. A fegyvertartás csodaszere, javulásra serkent, a jóra való-ágban megerősít. Az értelmi haladás hatalmas támogatója: buzdít a szorgalomra s kivéze-vel a renyhesség süppedékes ingoványaiából.

Ezt tartják a kalkulusokról.

Mielőtt e kitünő vélekedés érdemességéről szót ejtenénk, némi disztinkeziót kell tennünk a kalkulusok közül.

Meg kell különböztetnünk u. i. az év végén adott kalkulusokat azoktól, melyeket a tanítási órákon esetről-esetre kapott feleletekre adunk. Amaz az osztályozás; emez az egyénekenkénti feleletek érdemjegyezése (vulgo: kalkulázás). A dolog természeténél fogva az előbbivel nem foglalkozhatunk érdemlegesen. Mert hogy év végén a gyermekek előmenetelének végső eredményét az anyakönyvekben föltüntessük-e, erről — minthogy ez oly törvényes követelmény, melyet ez idő szerint semmiféle erőköddéssel megváltoztatni nem lehet — csakis akadémikus vitát folytathatnánk. Azután meg egyáltalán nincs is értelme, hogy az évvégi osztályozás hatásairól beszéljünk pl. faluhelyen, a hol a klasszifikálás — mod és eszközök hiányában — maradandó formában (értésítő) nyilvánosságra nem is hozható.

De fölteve, hogy ez nem így volna, akkor is kételkednem kellene, hogy a fönti vélekedést az évvégi osztályozásra alapították; mert messze-fekvő dolgoknak erős pedagógiai hatásokat csak naiv jóhiszeműséggel lehetne tulajdonítani.

Ezért az évvégi osztályozással komolyan foglalkozni meddő vállalkozás volna. Itt nekünk egyedül azt lehet és kell tisztába hoznunk: vajjon a tanítás közben való érdemjegyezés, az egyénekenként adott feleleteknek kalkulussal való honorálása érdemes dolog-e, vagy nem érdemes?

E dologról az én hitem, meggyőződése az, hogy az érdemjegyek illetén alkalmazása korántsem jár azokkal a nagyszerű hatásokkal és eredményekkel, melyeket róluk bámulói terjesztenek.

Csak az alkalmazás lehetőségével és föltételeivel bíró dolgoknak lehet bizonyos hatásokat tulajdonítani. Minthogy pedig az érdemjegyek az alkalmazás lehetőségével és föltételeivel nem bírnak, tehát a hozzájuk fűzött hatások is mind csupa fikció.

Megfigyeléseimre és kísérletezéseim alapján szerzett tapasztalataimra támaszkodva, ímerem állítani, hogy az érdemjegyezés a népiskolában lehetetlen, képtelen gyakorlat.

1. Az érdemjegyezés homlokegyenest ellenkezik az elemi iskolai tanítás természetével.

Nálunk ugyanis, a hol a közvetlen tanítás fontos törvényénél fogva naponként minden egyes gyermekkel foglalkozni kell, lehetetlen, hogy minden feleletet nyomonjárólag külön-külön le-érdemjegyezzünk. De tegyük föl a lehetőséget, mi történik akkor? Az, hogy a tanító figyelme-nek egyfelé többfelé kell oszolnia: t. i. a noteszre és a plajbászra. Mivel pedig a tanítás rendszerint kérdésekben és feleletekben folyik, a tanító állandóan jegyezni kénytelen. S ez egyformán baj neki is, a tanulónak is.

Baj a tanítóra nézve, mert egész lelkével nem követheti a tanítás menetét, nem mélyedhet el zavartalanul a tanítási folyamat által a gyermeki lélekben keltett benyomások vizsgálatában s így a hatásokat ki- és fölhasználni sem képes; másrészt kellően a tanulók magatartását sem figyelheti meg. Sőt oda jut, hogy utóbb már többet foglalkozik a plajbászszal és a noteszszal, mint a gyermekekkel.

Baj a tanulóra nézve, mert érdeklődésével nem fordulhat kizárólag tanítója egyénisége felé, mint hogy ebbeli törekvésében a folyton ismétlődő bejegyzések miatt meggátoltatik. Pedig a folytonosan ismétlődő, bár pillanatnyi tartamú megszakítások a tanulónak, mint lélektani folyamatnak nem csekély kárára vannak. Külső és belső okok adnak súlyt ezen állításnak. A megszakítás ugyanis egyrészt kizárja a folyamatos-ágot, e nélkül pedig beleütközünk azon fontos alapelvbé, hogy a tanítás legyen eleven, közvetlen. Másrészt a megszakítás, ha az jutalmazás és büntetés célzatával használt érdemjegyezésért történik, olyan vegyes élmőziókat (öröm, káröröm, szégyen, irigység stb.) tart állandóan ébren, melyek a gyermekek lelki nyugalalmát többé-kevésbbé megháborítják. Nyilvánvaló, hogy az így megzavart lélek perceptív működésében sokkal érzékenyebb károkat szenved, semhogy a tanításból kívánatos hasznot merithetne. Így jut az iskola az érdemjegyezés révén a gépiesség örvényébe.

Az érdemjegyezés tehát valósággal pedagógiai hiba.

Baja.

Novoth István.

(Folytatása következik.)

Miképen kell a gyermekben a kötelességérzetet
a) fölébresztetni, b) azt maradandóvá tenni.

A kifejtésnek itt elsorolt menete csak pontozat, vázlat. Hogy a nevelésre hatékony eszközök legyenek, gondos földolgozást s meggyőző elbeszélést követelnek. De az elsorolt erkölcsi tulajdonok illetlen megismertetése nemcsak fogalmat nyújt a rendeltetésről, annak mikéntjéről s szükséges voltáról, hanem meggyőzi a növendéket arról is, hogy csakis az így betöltött hivatás, földi rendeltetés legyen Isten előtt kedves.

Művezeknek megismertetése, fejlesztése után a legutolsó nevelési fokon gyakran összegezzük az előadottak tanulságát. Ez összegezés lényege az legyen, hogy e földi rendeltetés ideiglenes, nem örök. Sokszor hosszú, legtöbbször rövid ideig tart. Hogy pedig túlvilági életünk, örök rendeltetésünk boldogan folyjon, hogy azt az Isten választottjai között tölthessük el, a földi rendeltetés mikéntjétől függ. Itt tetőzendő be a kötelességérzet maradandóvá tétele. Reá irányítjuk a gyermek tudatát, hogy különös rendeltetésünk mellett még mindig kell szolgálni Istennek. Istennek szolgálunk, ha őt szeretjük, benne hiszünk, mindent tőle remélünk, parancsait megtartjuk, ha akaratomkat az ő isteni akaratjának alávetjük, ha csak vele, neki akarunk élni s ép ezért segítségét kérjük s malaszájának elnyerheseért s megjobbulásunkért szentségeivel élünk. A ki így él Istennek, Istennel az jó, vallásos ember; ha e mellett különös rendeltetését az elmondottak szerint tölti be, akkor nemcsak vallásos, de becsületes is. Mindennek pedig, hogy örök rendeltetésünk boldogságra vezessen, szükségképpen így kell lenni, tehát rendeltetésünknek ezek szerint való betöltése kötelességünk.

Ezzel eljutottam értekezésem végére. Eddigi terjedelme miatt a kötelességérzet maradandóvá tételének módszertani alkalmazását nem szedem pontozatokba, mert a kifejtés menete, az anyag és évfolyam megjelölése ezt szükségessé nem is teszi. Világosság s rendezettség szempontjából kellene tenni, de nem akarok túl hosszúra terjeszkedni.

Ha az elmondottakat az egyes nevelési fokon a megjelölt anyag felhasználásával teljesítjük s a kötelességérzet fölébresztése közben az értelmi megismerés alá kerülő többi erkölcsi fogalmakat, mint az önkifejtéssel eszközölt belszemléletnek eredményeit megismertetjük s azoknak fejlesztésére, erősítésére a gyermeket azonban gyakoroljuk; ha a kötelességérzet fölébresztésénél és maradandóvá tételénél a kötelességérzetnek elsorolt fejlődési rendjére tekintettel leszünk; ha nevelési eljárásunk betetésesül kettős rendeltetésünk betöltésének szükséges voltát a megjelölt módozat és kifejtés szerint viszzük be a gyermek tudatába: a kötelességérzet, mint általános, teljes, egész fogalom nemcsak felebred a gyermek érzelmvilágában, nemcsak maradandóvá válik erkölcsi tudatában, hanem mindezen

különös cél munkálása és elérése közben elérjük az iskolai nevelés egyetemes célját: az erkölcsi képzettség teljességét. Úgy legyen!

Veszprém.

Gubicza Lajos.

A kath. tanító és tanítónőképző-intézetek rendtartásának tervezete.

(Javaslat.)

18. §. Nyilvános sétaterek, kávéházak és táncmulatságok látogatása egyáltalán tiltva van: estélyekre, koncertekre, és bármely késő esti időre terjedő mulatságokra és színházba csak az igazgatótól esetről-esetre nyert engedéllyel, szülei vagy helyetteseik kíséretében — és azoknak lehet menni, kik viselet és tanulás tekintetében kifogás alá nem esnek. Lakásokul használt helyiségekben sem az ott lakó tanítójelöltnek, sem másnak szivarozni nem szabad.

19. §. Tekézni, kártyázni, bottal és tegyverrel járni vagy azt magánál tartani tilos, — ellenben fürödni, csónakázni és korecsolyázni a hatóság által kitzított helyeken meg van engedve.

20. §. Otthon és intézeti helyiségekben a tisztaságra és a finomabb izlésre a növendékeknek különös gondjuk legyen és azért a tisztaság fentartása céljából egymást kölcsönösen és jóakarattal ellenőrizzék. Ez irányban tapasztalt rendtelenségek szigorúan fenytettnek.

21. §. A képezdei ifjuság folyton szem előtt tartsa az időmosság szabályait és őrizkedjék mindattól, a mi külső megjelenésében neveltlenségre mutatna és a polgári törvényekbe, vagy hatósági rendeletekbe ütköznék. Ugyanazért tisztelje a törvényeket, legyen előzékeny mindenki, de legkivált előjárói iránt és találkozás alkalmával köszöntse őket kalaplevegve a hozzá legillőbb köszöntéssel: „Dicsértessék a Jézus Krisztusa.”

22. §. A növendékek csak tisztességes házaknál fogadhatnak lakást, hol biztosíték van az iránt, hogy szigorú felügyelet alatt lesznek. Lakást változtatni a szülők tudtával és az igazgató beleegyezésével fontos okokból meg van engedve. A változás azonban az osztályfőnöknel bejelentendő. Koresmákban, kávéházi helyiségekben szállást fogadni, vagy étkezni tilos. Ha a fogadott szállás, vagy a házigazdák ellen kellő felügyelet hiánya, pl. ha valamely tanuló e szabályzatban megállapított időn túl a házon kívül tartózkodott, vagy azt meg nem engedett időben elhagyta és a szállásadó ezt az igazgatónak azonnal bejelenteni elmulasztotta: vagy egyéb fontos ok miatt az igazgatóságnak kifogása volna, tartoznak az ifjak az ilyen szállást — szülőkkel tudván a dolgot — a legrövidebb idő alatt elhagyni, vagy az intézettől megválni.

A szállásadó jó indulattal és lelküismeretes komolysággal érintkezze a növendékekkel, kiknek szüleit képviseli, és nekik felelősséggel tartozik: viszont a tanulóknak kötelessége a szállásadónak engedelmeskedni és iránta tiszteletet tanúsítani. A házi rend érdekében kívánatos, hogy a növendék óhajai és panaszai közlésével sohase forduljon a eselédékhez, hanem mindig a szállásadóhoz. Az esetleges panaszok elintézése az igazgató hatáskörébe tartozik.

Az egyszobában együttlakó tanulók számát az igazgató állapítja meg, ki az egyik növendéket a szobafelügyelői tiszttel bizza meg. Ennek kötelességében állandó gondoskodni a lakás szellőztetéséről és tisztaságáról, a napirend és a tanuló pontos betartásáról. A szobafelügyelő naplót vezet, melybe a szálláslátogató igazgató és tanárok a látogatás alkalmával a látogatás idejét és nevüket bejegyzik.

23. §. A téli szakban szeptember elsejétől ápril elsejéig esti 7 órakor, ápril elsejétől az iskolai év végeig esti 8 órakor kötelesek a növendékek lakásukon lenni. A ki egy éjjelt lakásán kívüli töl, szigorú fegyelmi vizsgálat alá esik, sőt a körülmények szerint e is távolíthatatik. Kapulcsót a tanuló sohásem vihet magával.

(Folytatása következik.)

KÜLFÖLDI TANÜGY.

Klerikalizmus az állami iskolákban.

A böcs, a lelkipasztorokodásában prudens pap állami iskolákban is nyerhet befolyást; s csak ez marad egyetlenül vigasztaló körülmény, a hol az államostítás csapása ránk szakad. Így van ez például ezzel a befolyással Franciaországban, a melynek állami elemi iskoláiból pap és hittan ki van tiltva, Isten és vallás nélkül való erkölcs-tant, úgynevezett laikus morált tanítanak benne s nem egyben a pap mégis befolyásra tud szert tenni. Példa rá a következő eset, a melynek tisztá lelekkel örvendünk: *Tourgnol* szociálista radikális képviselő heves levelet intézett *Lagques* francia közoktatásügyi miniszterhez, a melyben keserűen panaszkolja el, hogy milyen hódításokat tesz megyéjében a klerikalizmus. A fanatikus képviselő *klerikalizmusnak* nevezi azt, ha állami tanítóknak egy kevés katolikus érület mutatkozik. Ez a megye *Haute-Vienne* volna, a melynek székvárosa *Limoges* s *Tourgnol* azt is elmondja, hogy ezen a megyén és székvároson kívül még számos más megyét és várost tudna felsorolni, a melyeknek állami iskoláiban a papi befolyás teljesen fölismerhetetlenné teszi az állami, azaz a felekezetenküli, a vallástalan iskola jellegét. S nyomban megvádolja *Haute-Vienne* megye tanfelügyelőjét is, a ki szintén klerikalís s a ki annyira viszi ezt a klerikalizmust, hogy kitüntetésre vagy jutalomra nem is ajánl olyan tanítókat, a kik nem klerikalísok, beszéletes nyelven szólva: nem katolikus érületűek. S a derék képviselő nyomban példákkal szolgál, a melyekből bemutatjuk a következőket: elmondja az egyik állami tanítóról azt a hallatlan esetet, hogy tagja *assisi szent Ferenc harmadik rendjének*; ez a rend tudvaleg vég világi állásukban és helyzetükben megmaradó embereket számít tagjai közé, a kik a világban is akarnak nagyobb keresztényi tökéletességre törekedni; elmondja azután egy másikról, hogy papaságból a pópánál s többet ül a templomban, mint az iskolában és így tovább. Természetesen nem tudhatjuk, hogy mi az igaz mindezekben; hisz elég valakit vádolni a francia kormány előtt (ha a nemtelen vadaskodónak másfajta ragalom kapora nem jut), hogy klerikalís, hogy keresztény érületű s az illető elveszett ember. De föl kell teteleznünk, hogy a *haute-viennei* eset nagyjából igaz, mert tudjuk, hogy a francia papság buzgósága nagyon sok helyütt példaszerű s bizonyára iparkodik hatni olyan jólétkü állami tanítókra, a kik nem vetkőztek ki teljesen keresztény lelkületükből; legalább ezzel enyhítik azt az óriási csapást, a mely Franciaországot érte a vallástalan népiskolákkal. Másrészt utalnunk kell arra a hallatlan szellemi zsarnokságra, a mely az állami tanítóit azt követeli, hogy hitet megtagadják, hogy szegényes állásáért istentagadó legyen nyíltan s ilyen szellemben vezesse és oktassa iskoláját! Legszentebb meggyőződés

set kell megtagadnia vagy képmutatással eltíkolnia (a mit épen vallása tilt a legerősebben) annak a szabadkőműves bandának kedvéért, a melynek sikerült markába kaparítani Franciaország nevelésügyét.

HIVATALOS KÖZLÉSEK.

Kérelem a kath. tanító- és tanítónőképző-intézetek melyen tisztelt tanári karához. Vonatközással a kath. tanügyi tanácsnak (lásd a Népevelő 20-ik számában közzétett jegyzőkönyv 5. pontját): «A tanítóképző-intézetek rendtartása és vizsgálati szabályzata» tárgyában hozott határozatára, mely tisztelettel fölkérem az illetékes t. tanártestületeket, hogy a Döbrössy-féle javaslatra vonatkozó véleményeiket f. év július hó 15-ig alulírotthoz, Nagyváradra (szeminárium) beküldeni sziveskedjenek. Megkülönböztetett tisztelettel: Nagyvárad, 1901. máj. 30. *Dr. Steinberger Ferenc*, apát-kanonok, elnök.

Kivonat a kalocsai érseki megye XII. körözevényéből. *Pályázat az érseki tanítóképző-intézetbe.* Az illetőnek kellő tájékoztathatása végett közlöm, hogy a kalocsai érseki tanítóképző-intézetnél a növendékek beiratása szeptember hó első napjaiban fog megtörténni. Az első osztályra jelentkezhetnek oly éptestű, egészséges ifjak — az életkor keresztlevéllel, a testi és szellemi egészség orvosi bizonyítvánnyal igazolandó — kik szeptember 1-ig életkoruk 15. évét betöltötték, zenehallással s a vallásban, az anya- illetve a magyar nyelvben, számtanban, földrajzban és történelemben legalább annyi jártassággal bírnak, a mennyit a polgári és közepiskolák első osztályában tanítanak. Fölvételnek a felső népiskolát végzetek is. Erről a folyamodók iskolai bizonyítványt tartoznak bemutatni, vagy magukat az írás- és szóbelileg letendő fölvételi vizsgálatnak alávetni. Utóbbinak napjai iránt az intézeti igazgatóság külön értesítést adand ki. Az ösztöndíjségéért folyamodók ebbeli keresztlevéllel, iskolai, egészségi és vagyoni bizonyítvánnyal fölszerelt kérvényöket az intézeti igazgatóság útján hozzám augusztus 20-ig nyújták be. Kalocsa, 1901. május 10.

Pályázat az érseki elemi tanítónőképző-intézetbe. A kalocsai érseki tanítónőképző-intézetbe fölveendő növendékek vizsgálata f. évi július hó első napjaiban Kalocsán fog megtartatni. A vizsgálat napjai iránt minden folyamodó külön fog értesítettni. A fölvételi vizsgálaton minden jelentkező személyesen tartozik az évvégi bizonyítványával megjelenni és a vallásban, magyar nyelv, számtan, hazai történelem és földrajz tantárgyaiból írás- és szóbelileg vizsgát tenni. Megjegyzem, hogy az I. osztályra csak oly ép testű és egészséges pályázók jelentkezhetnek, kik életkoruk 14. évét már betöltötték, és a polgári leányiskola 4-ik, vagy a felső népiskola 2-ik osztályát sikeresen befejezték. — Ösztöndíjségéért, mely a fölvételi vizsga után osztatik ki, folyamodni óhajtok, ebbeli, keresztlevéllel, az első félévi iskolai, orvosi és a lelkész által is látta-mozott szegénységi bizonyítvánnyal fölszerelt kérvényöket június hó 15-ig terjeszszék be hozzám. Kalocsa, 1901. május 10.

Pályázat a zombori érseki óvónőképző-intézetbe. A zombori óvónőképző-intézetben az 1901—1902-iki tanévre a fölvételi vizsgálatok július hó 1-én eszközöltetnek. Fölvételnek oly tisztességes előéletű, egészséges, éptestű, tiszta hanggal és jó zenei hallással bíró nők, kik 14. életévüket betöltötték és a polgári vagy felsőbb leányiskola IV., vagy a felső népiskola II. osztályát jó sikerrel végezték, vagy a megfelelő tananyagból jó eredménnyel fölvétel vizsgálatot tesznek. A fölvételt szorgalmazó kérvények keresztlevéllel, iskolai bizonyítvánnyal a legutóbbi tanévról, orvosi és védhímlőoltást igazoló bizonyítvánnyal és, ha a folyamodó a megelőző tanévben iskolába nem járt,

okmányi bizonyítvánnyal is felszerelve én hozzáam intézve június 1-ig az intézet igazgatóságánál benyújtandók. Julius Léna a folyamodók személyesen tartoznak megjelenni az intézetben külön felszólítás nélkül. A képzőintézzel kapcsolatos internátusban a növendékek 392 korona évi díj mellett teljes ellátást nyernek. Vidéki növendékeknek ezúttal kivételesen és kellőleg indokolt esetekben engedni meg az igazgatóság a künlakást. Ingyenes helyek nincsenek. Kalooca, 1901 május 15. *György, érsek.*

EGYESÜLETI ÉLET.

Tanító-gyűlés. A Maros kerületi r. kath. tanítóegylet 1901. évi május hó 20-án Maros-Vásárhelyen a szent-ferenczrendiek iskolájában tartotta tavaszi vándorgyűlést. A vándorgyűlés tárgysorozata volt: 1. D. e. 1/29-kor szentmise «Veni Sancte»-val a zarda templomában. 2. A vándorgyűlés megnyitása és a mult gyűlés jegyzőkönyvének földolvasása után a bíráló tagok kiküldése, kik a gyakorlati tanítások eredményéről beszámoltak. 3. Gyakorlati tanítást tartott: P. Sántha Angelus záradfőnök-igazg. a szántaból. Osztás törtélet törtélet a IV. osztályban. Keresztes Sándor deményházi k. tanító szintén a IV. osztályban a természet-tanból: «a villanyössagról és annak fejlesztéséről a villanygép segítségével.» Ezt követte a tanítási gyakorlatok bírálatá. 5. Földolvasott Heidn Miklós jobbágyfalvi k. tanító: szaval: Kovács Pongrácz hodosi k. tanító. 6. A jövő gyűlés helyének kijelölése, a tárgysorozat megállapítása. 7. Pédagogiai esetek, indítványok. Köszvényes-Remete, 1901. május 1. *Borsos Mihály,* k. tanító, kőri elnök. *Kovács Pongrácz* jegyző. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó, tartja Karátsony Márton kerületi főesperes, apátlébanos, tantfelügyelő. 2. Pénztári számadás. 3. Tisztújítás. 4. Indítványok. Maros-Vásárhely, 1901. május hó 1-én. *Karátsony Márton,* elnök. *Kovács Pongrácz,* jegyző.

A sírosmegyei róm. kath. népnevelők egyletének hárta köré 1. évi május hó 30-án d. e. 9 órakor Hertneken tavaszi körülést tartott melyre a tagok igen szép számban jelentek meg. Tárgysorozat volt: 1. Elnöki megnyitó. 2. Gyakorlati tanítás, tartja Gálóczy Mihály helybeli tanító az osztatlan iskolában. 3. Gyakorlati tanítás a métermértékek ismertetése, tartja Tabaesko János gaboltó tanító. 4. A mult őszi körülyés jegyzőkönyvének földolvasása és hitelesítése. 5. Egyleti ügyek. 6. Hátralékos tagsági díjak befizetése. Gaboltón, 1901 május 19-én. *Tabaesko János,* k. elnök.

Meghívó. A gyergyói róm. kath. tanítóegylet tavaszi rendes közgyűlést 1901. évi június hó 3-án, hétfőn reggel fél kilenc órától kezdődőleg a gyergyó-ditrői központi róm. kath. népiskolánál fogja megtartani, melyre a tagtársakat és a tanügy barátait tisztelettel meghívjuk. A tárgysorozat főbb pontjai: Fél kilenc órakor szentmise hallgatás. Elnöki megnyitó beszéd. Tisztújítás. Az alsó-bérmegyei róm. kath. tanító egylet átiratának tárgyalása. Az önszegélyző egylet megalakítása. Onképzőköri jelentések. Indítványok. Gyergyó-Ditróban, 1901 évi május hó 18. *Józsa Sándor,* elnök. *Barka Lajos,* jegyző.

Meghívó. A munkás-egy-ázmegyei gör. kath. tanítóegylet alsó-vereckei köre tavaszi közgyűlést június hó 4-én Laturkán, az elemi népiskolában tartja, melyre a kör tagjai és tanügybarátok tisztelettel meghívotnak. Alsó-Verecké, 1901. május hó 25-én. *Orosz Mihály,* körelnök.

VEGYESEK.

A Mócsyszoborra adakoztak. apr. 10-től apr. 18-ig. Fldó Tamás Vilmos Székeshérvár 2 K. Szolny József 1 K. Gőnczöl Antal 1 K. Angeli István 1 K. Fldó Laky József Ada 5 K. N. N. 10 K. Piller György 5 K. Kovács Ferencz 3 K. Tinnagel Lajos 4 K. Nagy Lajos 1 K. Földes Mihály 1 K. Gőcsök Béla 1 K. Burkovicz István 2 K. Radeczky Dezső 4 K. Cseh János 4 K. Ember Otília 1 K. ifj. Árpás János 2 K. Fldó Sashegyi Damascén, Thany 6 K. Ft. Lingl Valerián 2 K. Nagys. Egl József Futtak 10 K. Hrobács Mór 2 K. Dolezal László 1 K. Tillin-

ger F. 2 K. Jauch József 2 K. A futtaki tantestület 72 K. Főtisztelendő Jedlicska Pál Felső-Dió 10 K. Stubay Lajos 1 K. Matuska István 1 K. Fldó Novák János 5 K. Scherk Jolán 2 K. N. N. 2 K. Főtisztelendő Skorvanek Mór 5 K. Zsaanyi János 1 K. Kovács Miklós 5 K. Holcsék István 1 K. Fldó Horváth László 10 K. Molnár S. Jenő 2 K. Valencsik János 2 K. Ft. Petrik Ferencz 4 K. Oplussil Géza 1 K. Foghton József 1 K. Ft. Kovacsovszky József 2 K. Sztrélka Ferencz 1 K. Juraeska Pál 30 f. Tvozák Ferencz 40 f. Fldó Kameráth Dénes 5 K. Fldó Mikovich László Marosberény 2 K. Ft. dr. Valihora Agoston 5 K. Szendlbach N. 1 K. A moóri kath. kör ivén: Ft. Wissinger Pius 3 K. Krieger Sándor 2 K. Ponty Fülöp 1 K. Otenthaler Lipót 1 K. Gaunuder István 2 K. Polák József 20 f. Ritter József 50 f. Flatsker György 1 K. Hrobank Rezső 1 K. Schindele Antal 1 K. Szellitich János 1 K. Pisch József 40 f. Frey József 40 f. Mergl József 40 f. Horák Jakab 30 f. Ruff György 40 f. Kudelka Ferencz 40 f. Steger János 40 f. Gakner József 40 f. N. N. Sebő 40 f. Mayer Márton 50 f. Hanák Kázmér 40 f. Freimuth József 40 f. Steiner József 50 f. Róm. kath. káplánok Baja 4 K. Az eddigi befolyt adományok összege: 1410 kor. 70 fillér.

Megrágalmazott tanítóképző. A sajtó egy részét a mult napokban bejárta egy szenzációs köztemény, melyben egy Boross Géza nevű magántanuló megvesztegetéssel vádolta az esztergomi érseki tanítóképző tanári karát abból az alkalomból, hogy vizsgáit nem sikerült átvindlni. A meghűrezolt tanintézet igazgatója, *Gacs-vicz Vilmos,* lapunkhoz is beküldött nyilatkozatában kellő értékére szállította le a szőhamosságból és aljas boszúból eredő rágalmakat, most pedig már abban a helyzetben vagyunk, hogy a bukott magántanuló vádjait teljesen *valótlanoknak* állíthatjuk és így e fontos kulturintézet intakt voltát örömmel jelenthetjük. A here-egrimás ugyanis mivel nyilatkozat alakjában jelent meg a támadás, *Boltzár József* püspök érseki helynök elnökle alatt *Roszival* István dr. és *Walter Gyula* dr. kanonokból álló bizottságot küldött ki az ügy megvizsgálására, mely bizottság szombaton tárgyalta pro és contra a vádat. Már a tantestület felterjesztett *jegyzőkönyve,* melyben a megvádolt tanári kar teljesen megzafolta a reá szórt vádakot, nyilt képet tárt föl az ügy mibenlétéről, a vizsgálat pedig teljesen *igazolta,* hogy a vád nem igaz s hogy Boross Géza merő bosszúból, mert bukása jelenlegi ideiglenes állását veszélyeztette, tette meg nyilatkozatát. De ennél még esattanósabb elégtétel történt. Boross Géza a vádlomások a att megtörve, kijelentette a bizottság előtt, hogy nyilatkozatát behozott, fölhevült állapotban írta meg, *azok a vádak teljesen valótlanok, azok rágalmak* s hogy bocsánatot kérve, azokat nemesak visszavonja, hanem minderről az «Egyetértés», «Alkotmány», «Friss Újság» fővárosi és az «Esztergom», «Szabadság» helyi lapokban, melyek a dologról hírt hoztak, *saját költségén* nyilatkozatot ad ki, a bizottsági tagoktól ellátte. A vádak visszavonatván s a vádlotlanoknak bizonyulván, a bizottság természetesen a további eljárást beszüntette. A tanári kar, tekintettel a szerencsétlen ifjú családára, özvegy anyjára, a nyilatkozattal beérte s a bűnvádi eljárás megindításától a bizottság köbenjárására nagytleken elállott. Esztergom város intelligens és hithű közönsége, amely kinosan ériutette a tanintézet ellen intézett gyalázatos merénylet, ép oly örömmel értesült a *tanári kar korrekt magatartásáról.* A város józan elemei eliti azon elődsi kolomposokat, kik botrányok gyártásából tengődnék s bukott deákokat használnak föl szenzációs pletykák szétröpítésére.

Nyilatkozat. Alulírott a nyilvánosság előtt kijelentem, hogy az Esztergomban megjelenő «Szabadság» című hetilapban 1901 május 18-án megjelent «Az Esztergomi tanítóképző s annak belviszonjái» címmel közölt cikket, melyet én felhevült állapotban, sőt mendacitni borozottan, nem józanon írtam, nemesak hogy visszavonom, hanem kijelentem, hogy az utolsó betűg rágalmakat tartalmaz. S e cikk egyedül az akkori józantalan állapot szüleménye. Azért itt a nyilvánosság előtt, a megsértett mélyen tisztelt tanár uraktól ünnepélyesen bocsánatot kérek s kérem, hogy tudják be a dolgot akkori felhevült

Szerkesztői üzenetek.

B. J. Üzentünk. Beérkezett: bírálat alatt áll. — N. okl. I. Véglegesen csak okl. tanító alkalmazható. Ha más pályára nézve is meg kell, hogy adják. De az állást csak megfelelő minőségben töltheti be. 2. A hájmentességi adó fizetése alól csak az okleveles tanítókat menti föl a törvény. — M. J. Elkészve kaptuk. — M. E. Feleltünk. — V. bácsi. Közzetettük. Viszont. — G. K. Beérkezett. A mint törünk lesz, fő hasznájuk. — F. M. Tanítói fizetése és jövedelmét tevő fekvőségek után nem vehetnek ki semmiféle községi adó. — N. J. Beérkezett. Közölni fogjuk. — B. J. Köszönet. — L. A köszönelmezés nem szerzőkös. Kiszedve áll. — Sz. M. Közzétettük. — T. G. Kötetes. A kirovás törvényes. — F. I. Levélben feleltünk. — P. J. Beérkezett. — M. A. Kiszedve közlésre van. — E. F. Intézkedünk. — B. J. Részvétellel értesültünk. Az ügyről levélben értesítjük. — D. M. Köszönet az értesítésért. Közzétettük. — B. A. A legnagyobb készséggel adtuk helyet az értesítésnek. — F. A. Kívánságot teljesítettük. — Sz. A. Jönni fog.

Felelős szerkesztő: **Ember Károly.**

PÁLYÁZATOK.

Esztergom érseki megye.

Alsóbotfalui (Nyitrai.) róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdettetik. Jövedelem: lakáson kívül: mely 2 szoba, konyha, kamara, istálló, házikert, 800 kor.: készpénzben: 684 kor. államségéllyel, terményben: 116 kor. Pályázhatnak tanítónők is. Határidő *junius 15.* Betöltendő szept. 1-én. Felyamodványok iskolaszéki elnökökre czimzendők. 163 1-1

Egri érseki megye.

A **salyi** róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettetik. Javadalma: tisztességes 2 szobás lakás.

istálló, kamra: 10 kishold szántóföld, részben a hívek által megmunkálva: legeltetési jog: párbér 100—110 veka rczs s ugyanannyi 40 fillér: stólajjövdelem 80 korona: tandíj 120 korona: ismétlősök oktatásáért 40 korona: Egerből 120 korona: kőbányából 50 korona. Kellően felszerelt kérvények *junius hó 16-áig* a **salyi** róm. kath. iskolaszékhez küldendők. (Posta helyben per A-Abriany, Borsodm.) 160 1-1

Győri püspöki megye.

Nyulas (Mosonmegyei) község előjárósága által a nyári menedékház vezetőnöi állására ezennel pályázat hirdettetik. A menedékház időtartama két hónap (július és augusztus). Havi fizetés 60 korona. Csak okleveles róm. kath. óvónők pályázhatnak. A pályázati kérvények f. e. *junius 26-ig* a községi előjárósághoz küldendők be. 162 1-1

Váczi egyházmegye.

Kis-Királysági (Csongrádm.) uradalmi pusztai róm. kath. tanítói állomásra, a kinevezettnek másból lett megválasztása folytán, *junius 8-ig* újra pályázat nyitattik. Javadalmazása: tisztességes lakás, 600 korona készpénz, 10 m. hasábfű, 1 hold szántott tengeriföld, 1 drb tehéntartás és házikert. Ezenkívül 1 drb saját lőtartásra 2 hektoliter zab, 28 mm. gyepszéna, 14 mm. tavaszi szalma. Köteles a tanítást a lakhelyétől közel eső újárósi és csere-szent-lászlói majorokban teljesíteni. Szünetidők alkalmával az uradalomban fölügyelni tartozik, miért külön díjat évez. Oklevéllel felszerelt kérvények gróf Károlyi Sándor ó. exzellenziájához czimezve aluliroitkozhoz küldendők. *Derekegyháza, u. p. Szentés. Bajcsy Gábor* leikész. 152 2-2

Nógrádra segéd-kántortanító kerestetik, fizetését az iskolagondnoktól kapja. Havonként 40 korona és teljes ellátás. Megkeresések *Krisznanoczi Agosthoz.* 161 1-1

Ajánlkozás. Kántorságban jártas, négy évi tanítói gyakorlattal bíró egyén ajánlkozik bárhová segéd-tanítónak. Levelek *tanító 4s* czímen poste restante Zala-Egerszrege kéretnek. 158 2-2

A Szent-István-Társulat

kiadásában megjelent

legalkalmasabb vizsgai jutalomkönyvek.

	Korona		Korona
Faiusi gyermekek könyve. Irta <i>Anhi A.</i> (két képpel) kötve	—80	Vallásosság és kincsvágy. Ifjusági elbeszélés Mexikó meghódítása idejéből. Irta <i>Demény Dezső.</i> Ára kötve	2.—
Aranka, vagy: Az alázatosság diadala a kevélység fölött. Kötve	1.—	Twist Olivér. Regény. A magyar ifjuság számára átdolgozott kiadás. Képekkel. Irta <i>Dickens Károly.</i> Ára kötve	2.—
László főherceg élete és halála. Sok szép képpel. Irta <i>Baján Mihály dr.</i> Díszes kötésben	1.20	A Lelkiismeret, vagy: Brooke Mari megpróbáltatásai. Amerikai elbeszélés. Irta <i>Dorsey Anna.</i> Díszes kötésben. Ára	1.60
Pompeji utolsó napjai. Regény. Irta <i>Lord Lytton Bulwer.</i> A magyar ifjuság számára átdolgozott kiadás. Képekkel. Ára angolvázonkötésben	2.40	Laurenczia. Elbeszélés a japán életből. Irta <i>Lady Fullerton Georgina.</i> Több képpel. Kötve	2.40
Az édes mostoha. Elbeszélés. Képekkel. Irta <i>G. Büttner Julia.</i> Kötve	2.—	Martini Gusztáv, a szentéletű ifjúnak, Jézus társasági tagnak rövid életrajza. Irta <i>Gruber Mátyás.</i> Kötve	1.60
Testvérek vagyunk. Elbeszélés serdülő leányok számára. Képekkel. Irta <i>B. Büttner Lina.</i> Ára kötve	2.—	Hasznos mulattató. Ifjusági irat. Képekkel. Díszes vászonkötésben	1.60
Juliánka. Elbeszélés serdülő leányok számára. Képekkel. Irta <i>B. Büttner Lina.</i> Ára kötve	1.60	Hasznos olvasmányok az ifjuság számára. Képekkel. Kötve	2.—
Felhőmesék. Számos képpel. Irta <i>Czike Imre.</i> Kötve	1.20		

Virágcsokor a katolikus gyermekkertből. <i>Huttler F.</i> nyomán írta <i>Tóth Mike S. J.</i> Képekkel. Kötve ...	1.60
Ifjuság könyve. Elbeszélések és költemények. Kötve ...	2.—
Ifjúsági olvasmányok. Képekkel. Ára kötve	2.—
Ifjúság öröme. Mulattató és tanulságos ifjúsági olvasmányok kath. fiú- és leánygyermek számára. Öt kötet, <i>teljesen önálló tartalommal.</i> Minden kötet külön kapható! Ára félvászonkötésben egyenkint 1 K. 60 fill., vászonkötésben egyenkint ...	2.40
Szent Imre herceg élete. Élet- és jellemrajz. Függelékül a szent Imréről szóló himnuszok. Írta <i>Károson Imre dr.</i> Ára kötve	1.20
Két fiú története. Elbeszélés az ifjuság számára. Képekkel. Félvászonkötésben ...	—50
A testvérek. Ifjúsági elbeszélés. Két képpel. Írta <i>Kincs István.</i> Kötve ...	—80
A vadon gyermeke. Ifjúsági elbeszélés. Két képpel. Írta <i>Kincs István.</i> Kötve ...	—80
Levelek hugomhoz az olvasásról. Írta <i>Kisfaludy Árpád.</i> Füzve 1 kor. 20 fill., kötve	2.—
Magyar szentegyházak regéi. Képekkel. Írta <i>Latkóczy Mihály.</i> Kötve ...	2.40
A magyar történet százada. Számos szép képpel. Írta <i>Lőrincz Gyula dr.</i> Díszes vászonkötésben ...	1.60
Márta naplója. A női ifjuságnak ajánlja a Szent-István-Társulat. Kötve ...	2.40
Millenniumi emlékkönyv. Sok szép képpel. Díszes vászonkötésben ...	1.60
Karácsonyi Aranykönyv jó gyermekek számára. Írta <i>Pap bácsi.</i> Hegedüs László rajzaival. Kötve ...	4.—
A Miklós országa. Verses elbeszélés jó gyermekek számára. Írta <i>Pap bácsi.</i> Hegedüs László rajzaival. Kötve ...	1.20
Irodalmunk a millenniumig. Számos szép képpel. Írta <i>Pintér Kálmán.</i> Díszes vászonkötésben ...	1.60
Magyar drámai mesék a magyar ifjuság számára. Írta <i>Pintér Kálmán.</i> Angol félvászonkötésben ...	2.—
Színjátékok ifjúsági színpadra. Írta <i>Pokorny Emánuel.</i> I. kötet (Tartalma: A vértanúcsalád. — Morus Tamás.) kötve ...	1.60
— Ugyanaz. II. kötet (Tartalma: A padlásszobában. — Az örökség. — Inkognitó. — Az igazgató úr. — A fogadás.) kötve ...	1.60
Kis barátainknak. Verseik, történetek. Képekkel. Írta <i>Prónai Antal.</i> Kötve ...	1.60
Beppo, a lazzaroni fiú. Írta <i>Rolfus Károly.</i> Nápolyi történet az ifjuság számára. Németből fordította <i>Ploskál Rudolf.</i> Képekkel. Kötve	1.60
Egyiptomi József. A mi kedves Udyözítónk Jézus Krisztusnak megragadó előképe. Írta <i>Seeburg József</i> (12 színnyomatú kép). Kötve	2.40
Sötét napok. A három árva. Elbeszélések az ifjuság számára. Képekkel. Kötve ...	1.60

Szabad órákra. A katolikus ifjuság számára. Kötve ...	2.—
A falu őrangyala. Írta <i>Szabó Imre.</i> Kötve ...	1.40
Kicsinyek áhítata. Vallásos vezérkönyv kisdédóvó-intézetek, elemi iskolák, óvónőképzők, nevelők és családok számára. Írta <i>Számoró Ignác.</i> Kötve ...	2.—
A torony története. <i>Sziklay J.-tól.</i> Gonosz idők. <i>Kincs Istvántól.</i> Elbeszélések az ifjuság számára. Két képpel. Kötve ...	1.60
Tisztító tűzön át. Regény az ifjuság számára. Képekkel. Írta <i>Sziklay János.</i> Kötve ...	2.20
Tanulságos olvasmányok az ifjuság számára. Képekkel. Kötve ...	1.60
A várnai csata. Írta <i>Vaszary Kolos.</i> Füzve ...	1.—
Az öröklámpa. Elbeszélés. Írta <i>Wieseman Miklós.</i> Fordította Urbanek Sándor. Félvászonkötésben —50. Egész vászonkötésben ...	—80

IFJUSÁGI IMAKÖNYVEK.

Gyónási könyvecske kath. gyermekek számára. Írta <i>Dréher Tivadar.</i> Ára kötve ...	—32
A bérmálás szentsége. Előkészítő oktatások a bérmálás szentségének fölvételéhez. Összeállította <i>Novák Lajos.</i> Ára ...	—24
Tárkányi Béla. Lelki Manna. Imádságos- és Énekeskönyv a katolikus ifjuság számára. Díszkötésben 1 kor. 60 fill. Vászonkötésben színes nyomással 1 kor. Vászonkötésben, fekete nyomással ...	—70
— Lelki Manna. Bogisich Mihály hangjegyeivel. Ára vászonkötésben 1 kor., fekete bőrkötésben 2 kor., Chagrinbőrkötés ...	2.60
— Kis Lelki Manna. Énekeskönyv a legkisebb tanulók számára. Kivonat a Lelki Manna-ból. (96 oldal.) Ára ...	—24
— Szent Énekfűzér, a kath. egyh. Énektárból kivonva és néhány latin énekkel megtöltve ...	—40
Officium Divinum. Kalauz a keresztény kath. magán- és nyilvános isteni szolgálatra. Magyar és latin szöveggel. II. átdolgozott kiadás. (4 képpel.) Füzve 4 kor. Egész angol vászonkötés 6 kor. Egész bőrkötés vörösmetszéssel 7 kor. Ugyanaz arany-metszéssel 8 korona. Chagrinkötés arany-metszéssel 10 kor. Igen finom borjubőrkötés ...	12.—
Officium Hebdomadae Sanctae. Nagyheti szertartások. Magyar és latin szöveggel. (1 képpel.) Füzve 2 kor. 40 fill. Egész angol vászonkötés 3 kor. 20 fill. Egész bőrkötés vörösmetszéssel 4 kor. 40 fill. Ugyanaz arany-metszéssel 5 kor. 20 fill. Chagrinkötés arany-metszéssel 7 kor. Igen finom borjubőrkötésben ...	8.—
A kettő egyben. Füzve 6 kor. 40 fill. Egész angolvászonkötés 8 kor. Egész bőrkötés vörösmetszéssel 9 korona. Ugyanaz arany-metszéssel 10 kor. Chagrinkötés arany-metszéssel 12 kor. Igen finom borjubőrkötés ...	14.—

Mindeme könyvek megrendelhetők a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatalában Budapesten (VIII. kerület, Szentkirályi-utca 28.).